STICUSA
KNIPSELKRANT 132

AMIGOE 19/8-'86

Linguistieke lezing Mufwene op de UNA

WILLEMSTAD — Donderdag 21 augustus aanstaande houdt de linguist dr. Saliko Mufwene op uitnodiging van het Antilliaans Linguistisch Instituut (ILA) en in samenwerking met de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA), een lezing over verwantschapsrelaties in Afrika en Europa, gezien vanuit een linguistisch perspectief. De lezing begint om 20.30 in de UNA en is vrij toegankelijk voor iedereen.

Mufwene werkt als geassocieerde professor op het Antropologisch Instituut (afdeling taalkunde) van de Universiteit van Georgia. Voordien doceerde hij aan de "National University" van Zaire en aan het Taleninstituut van de Universiteit van de West-Indies. Mufwene geniet grote bekendheid in de wereld van de Creolistiek en heeft talrijke publicaties op zijn naam staan op velerlei gebied waaronder taalkundige studies zoals semantische, syntaktische en leksikografische.

Voor de Antillen is Mufwene geen onbekende. Hij was namelijk ook aanwezig bij de tweejaarlijkse conferentie van Caribische linguisten op Aruba in 1980. De lezing die hij nu gaat houden is in het kader van de De la Try Ellis lezingencyclus en heeft als titel "Kinship in Africa and Europe, from a linguistic point of view". Daarin illustreert hij aan de hand van voorbeelden hoe groot het probleem is bij het vertalen van verwantschapsrelaties van de ene taal naar de andere. In de praktijk gaat men er vaak van uit dat woorden in een bepaalde taal altijd wel vertaalbaar zijn in een andere taal. Hierdoor laat men vaak veel practische informatie in tweetalige woordenboeken weg, waardoor ze van weinig nut zijn voor degene die een van beide talen niet goed kent. De informatie is vaak ook onvolledig. Bij de vertaling van Afrikaanse verwantschapsrelaties in Europese talen wordt het probleem nog vergroot, doordat Afrikaanse termen voor die relaties vaak een heel andere systematiek hebben dan Europese. Hun lijn loopt namelijk niet alleen via voorouders, ouders, kinderen en aanverwanten, maar is ook gedefinieerd binnen het stamverband. In hoeverre resten van het Afrikaanse familiesysteem hun invloed deden gelden in het Papiamentu is onbekend, maar een woord als "primuruman" wat meer dan een beketenis kan hebben, waaronder de volgende "twee neven/nichten wiens ouders, broers/zusters zijn van elkaar", doet denken aan verwante termen in Afrikaanse talen waar broer en neef soms samen in een woord zijn verenigd.

BEURS EN NIEUWSBERICHTEN 19/8-86

JAZZ-CONCERT SALSBACH-TRIO

WILLEMSTAD--Morgenavond organiseert de dames service club Soroptimist International Club Curaçao, ten behoeve van haar leden en introducees, een jazz avond in het auditorium van het Cultureel Centrum Curaçao aan de Koninginnelaan.

De zaal wordt gratis ter beschikking gesteld door het C.C.C. terwijl het Salsbach Jazz trio belangeloos haar medewerking verleent.

De club vraagt een bijdrage van f. 10.-- p.p. voor deze jazz avond met toelichting.

De opbrengst van de avond is bestemd voor het Sociaal fonds van de club.

Overige belangstellenden kunnen voor informatie over kaarten bellen op tel. 77025.

AMIGOE
WOENSDAG 20 AUGUSTUS 1986

Oudercommissie organiseert cursus Papiamentu

WILLEMSTAD — De oudercommissie van het Franciscus College heeft voor alle geinteresseerde ouders een cursus papiamentu georganiseerd. Door deze cursus te volgen, zullen de ouders beter in staat zijn, hun kind thuis met het nieuwe vak papiamentu te helpen.

De cursus bestaat uit een totaal van 12 lessen die op 1 september beginnen, terwijl de cursus op 24 november wordt afgesloten. De oudercommissie (KOMAFRA) heeft een aantal onderwijzeressen met LO Papiamentu bereid gevonden deze lessen te geven. De interesse is overigens zeer groot: de oudercommissie heeft zich genoodzaakt gezien om met drie groepen tegelijk te beginnen.

AMIGOE MAANDAG 18 AUGUSTUS 1986

WILLEMSTAD — Van 8 tot 14 augustus verzorgde op Curaçao het Venezolaanse koor "Coral Capella de Caracas" een aantal optredens. Het koor, dat onder auspiciën van de Dienst Cultuur naar Curaçao kwam, trad ondermeer in het Wilhelmina- partk, de Tera Kora, en in het Cultureel Centrum Curaçao op. Zij namen tevens deel aan door Rignald Yankey, Harry Moen en Edsel Provence gecoórdineerde "workshops".

Muziekgroep GAGA naar de Antillen

WILLEMSTAD - De muziekgroep Gaga, die eind vorig jaar een grote hit scoorde met het nummer "Loco, loco", wordt op 29 augustus op Curaçao verwacht. De groep zal een week op Curaçao verblijven en zoveel mogelijk optredens verzorgen. Ook zal Gaga twee workshops houden in de CCC-muziek academie te Emmastad. Deze zullen plaatsvinden op 2 en 4 september.

De toernee van Gaga is mogelijk gemaakt door een samenwerking van de Antilliaanse eilandelijke overheden, die culturele centra, de OKSNA en de Sticusa.

De groep Gaga werd in november 1983 opgericht. Het repertoire van de groep is erg veelzijdig. Naast fusionsongs (Afrikaanse muziek met Westerse invloeden) in het Nederlands en Malinke (Guinees) worden ook liederen gespeeld in het Sranan Tongo (Surinaams), Engels en Papiamentu.

Onderzoek ter documentatie dans-folklore

WILLEMSTAD — De Dienst Cultuur is momenteel bezig met het ter documentatie nagaan van de culturele geschiedenis van het eiland en richt zich in dit opzicht vooral op de aspecten zang en dans. In verband met het bijbehorende onderzoek, doet daarom de dienst een beroep op de bevolking om oude foto's, krante- artikelen en dergelijke, die betrekking hebben op de oude dans- folklore, ter beschikking te willen stellen. Met de desbetreffende dienst kan hiervoor dagelijks tijdens kantooruren contact worden opgenomen via telefoon- nummer 613900.

AMIGOE
DINSDAG 19 AUGUSTUS 1986

Workshop papier maché

WILLEMSTAD—Met ingang van 25 augustus tot 1 september aanstaande, geeft de kunstacademie in samenwerking met de Dienst Culturele Zaken een "workshop" over het werken met papier maché. De lestijden zijn van 10.00 uur 's morgens tot 12.00 uur's middags. De schilderes Luisa Martina leidt de cursus. Voor meer informatie kan men de kunstacademie bellen, tel. 623344 van 8.00 tot 12.00 uur 's morgens en 's avonds tussen 19.00 en 22.00 uur, op dinsdag, woensdag en donderdag.

AMIGOE
DINSDAG 19 AUGUSTUS 1986

Bibliotheek wijdt aandacht Papiamento

ORANJESTAD — De maand september werd door de Biblioteca Nacional gewijd aan de Arubaanse cultuur. Er worden activiteiten georganiseerd die gewijd zijn aan een persoon of een belangrijk thema in de gemeenschap. Voor dit jaar is de Papiamentse taal het thema. Personen, die suggesties hebben voor onderwerpen die te maken hebben met het Papiamentu, kunnen zich in verbinding stellen met de bibliotheek (via de telefoon- nummers 21580 of 21540). Biblioteca Nacional zal binnenkort het activiteitenprogramma voor de maand september publiceren.

AMIGOE
MAANDAG 18 AUGUSTUS 1986

Jazz avond CCC

WILLEMSTAD — De dames service club "Soroptimist" presenteert op woensdag 20 augustus aanstaande een jazz avond met het Salsbach Jazz Trio in het auditorium van het Cultureel Centrum Curacao (CCC) aan de Koninginnelaan, voor haar leden en introducees. Het CCC stelde de zaal gratis ter beschikking terwijl het Jazz-trio belangeloos optreedt op deze jazz avond met toelichting waarvan de opbrengst (entree kost f.10,-- per persoon) bestemd is voor het Sociaal Fonds van de club. Belangstellenden kunnen voor informatie over kaarten bellen, tel 77025.

De Beurs 19-8-'86

TV-programma's van Totolika

WILLEMSTAD - In samenwerking met de Regeringsvoorlichtingsdienst zal de Oudervereniging Totolika vanavond van kwart voor acht tot acht uur via Tele-Curacao een programma uitzenden, waarin de hulpverleners aan het woord zijn.

Dit programma is het tweede van een reeks van vier, opgenomen tijdens de Ban Topa Totolika die op 16 maart 1986 werd gehouden in Suvek, ter gelegenheid van Totolika's 12 1/2 jarig bestaan.

De 15 minuten durende programma's die een beknopte weergave zijn van de dag zelf, geven beelden weer van de vier panels te weten van geestelijk gehandicapten, zussen en broers, Hulpverleners en Ouders. De video-opnames werden gemaakt door de heer Alex Alberto en gesponsord door C.C.C.

De Regeringsvoorlichtingsdienst stelde ook zendtijd beschikbaar voor de andere programma's die op de daaropvolgende dinsdagen vertoond zullen worden.

TUR KOS BON NA NEW YORK

ONDER DE TITEL 'Tur kos bon na New York' (Veel succes in New York) zendt de NOS-televisie vanavond een gestileerde documentaire uit over leven en werk van twee Antilliaanse kunstenaars in New York, geschreven en geregisseerd door Felix de Rooy.

Myrena st. Jago, danseres en afkomstig uit Bonaire, volgde haar dansopleiding aan de Scapino Dans Academie in Amsterdam. Ze was drie jaar medewerkster aan de André van Duin-shows, vertrok toen naar Amerika om in New York haar dans-horizon te verbreden.

Norman Ph. de Palm (Aruba) studeerde psychologie in Nijmegen. Na enige jaren in de Antillen werkzaam te zijn geweest als psycholoog en in het theater, vertrok ook hij naar New York, om zich aan de New York University te verdiepen in 'educational theatre'.

Regisseur Felix de Rooy tenslotte volgde een opleiding schilderen en grafische technieken aan Psychopolis in Den Haag. Op de Antillen gaf hij les aan de Curacaose Kunst Akademie en richtte zijn theatergroep 'Cosmic Illusion' op. Na een groot aantal theater- en televisieproducties studeerde hij aan de New York University film- en televisieregie.

In deze film wordt getracht, iets te laten zien van de invloed van New York op de creativiteit en het persoonlijke leven van beiden in relatie tot hun culturele achtergrond, de Nederlandse Antillen. De film is enerzijds gesneden op het ritme van de poëzie en anderzijds is de poëzie dienstbaar gemaakt aan de filmbeelden. Een filmische collage, waarin naar een evenwicht wordt gezocht tussen het medium film, performance, dans, poëzie en documentaire.

(Nederland 2, 21.55)

De Beurs Vrijdag 22 augustus 1986

BOEKJE ELLIS JULIANA VOOR JONGE LEZERS

WILLEMSTAD - Deze week verschijnt bij Eduka-print "E Martin di Kilin" van de hand van Elis Juliana. Elis Juliana voelt in zijn hoedanigheid als ompi Elis hoe groot de behoefte is om te komen tot eenvoudig leesbare boekjes voor de beginnende lezertjes met korte zinnen en een zekere herhaling van woorden over een duidelijk herkenbaar onderwerp.

In "E Martin di Kilin" is Elis Juliana uitstekend in deze opzet geslaagd. Het verhaal laat zich niet alleen makkelijk lezen, maar lijkt ook direkt uit de kinderwereld te zijn opgetekend. Echter Elis zou Elis niet zijn als hij hier niet een extra dimensie aan toe weet te voegen, zoals het zorgdragen voor een pasgekregen hamer en de hulp van een ouder bij het maken van de karren.

Kortom E Martin di Kilin van Elis Juliana is een aanwinst voor de jonge lezertjes van 6-8 jaar. Zeker nu dat het Papiamentu de school in is mag het niet ontbreken in de klasse-bibliotheek - e huki di buki. E Martin di Kilin is verkrijgbaar bij alle boekhandels en bij Eduka-print tel. 673007 P.O. Box 3521 Curaçao à N.A. fl.5,50.

AD zaterdag 3
30 AUGUSTUS 1986

COLA DEBROT COMPLEET

Het *Verzameld Werk* van Cola Debrot dat aanvankelijk in zes delen zou verschijnen, is met één deel uitgebreid.

Cola Debrot

Tijdens het redigeren van het *Verzameld Werk* kreeg de redactiecommissie het nog ongepubliceerde toneelstuk „De Infanta" onder ogen, dat zich volgens uitgever Meulenhoff leent voor opname in het *VW*, terwijl het deel Verhalen uitgebreid is met het nog niet eerder gepubliceerde „De droom aan de bleke baai". Deel 7 zal het volledige toneelwerk van Debrot omvatten.

Het *Verzameld Werk* is nu gevorderd tot en met deel 4. De delen 3 en 4 bevatten verhalen en de roman *Bewolkt bestaan*. Meulenhoff - per deel ƒ 37,50.

BEURS EN NIEUWSBERICHTEN
Vrijdag 22 augustus 1986

PAPIAMENTSE WEEK OP BONAIRE

KRALENDIJK - In verband met de invoering van het Papiaments als vak in het onderwijs op Bonaire in het schooljaar 1987/1988 is de commissie voor het papiaments op school hard bezig om de beslissing van het Bestuurscollege uit te voeren.

Daarom heeft de commissie (KOPEBO) de week van 25 t/m 29 augustus uitgekozen om tijdens die dagen het papiaments in het middelpunt van de belangstelling te plaatsen. De leuze voor die week is: "Voor meer zekerheid, papiaments in het onderwijs".

Er zullen verschillende activiteiten plaatsvinden in die week om dit doel te bereiken. Maandag 25 augustus wordt de week officieel door de gedeputeerde van onderwijs geopend, met een expositie van het materiaal dat er is in het papiaments. Dit begint om 5 uur in de amiddag. Die expositie uurt de hele week en is te ezichtigen voor iedereen an 5 uur 's middags tot 9 ur 's avonds.

Verder zal er iedere namiddag een kort interview ijn over het papiaments ia Radio Bonaire. Vrijdagvond 29 augustus is er een culturele avond in jeugdhuis Jong Bonaire, waarop men zal ingaan op de waarde van het papiaments, zijn schoonheid en rijkdom, door middel van poezie, deklaratie, dans en korte schetsen.

De toegang voor deze avond is gratis. Het begint allemaal om 8 uur 's avonds.

Vrijdag 29 en zaterdag 30 oktober is er een samenkomst voor de leerkrachten van het voorbereidend- en basisonderwijs en L.O.M. Die zal ook plaatsvinden in het jeugdhuis. Op zondag is er een speciaal programma in "Vraag en antwoord" over het papiaments. Op 1 september start er een cursus voor de bewoners van Bonaire in het schrijven van verhaaltjes voor kinderen.

KOPEBO en het Bestuurscollege hopen dat de hele bevolking actief zal deelnemen aan deze papiamentse week. Er wordt vooral een beroep gedaan op de verantwoordelijkheid van de ouders, want zij spelen een grote rol bij het invoeren van het papiaments op school.

AMIGOE
MAANDAG 18 AUGUSTUS 1986

WILLEMSTAD — Onder grote publieke belangstelling vond gisteren op het Rif de herdenking plaats van de grote slavenopstand van 17 augustus 1795 en de viering van "Dag van de strijd voor vrijheid". Bij die gelegenheid werden toespraken gehouden door ondermeer voorzitter van de Kamer van Vakbonden Errol Cova, gedeputeerde van Cultuur ing. Angel Salsbach en voorzitter van de organisatie ter bevordering van een historisch bewustzijn, Gibi Basilio. Optredens gisteravond werden verzorgd door verschillende groepen, waaronder "Kaska di pinda, Grupo Ritmiko, Doble R, Yerba seku, ORKA en Bunitesa di Kultura". Op de foto een van de groepen in actie.

AMIGOE
WOENSDAG 20 AUGUSTUS 1986

Verzoek om financiële bijdrage

Viering 100 jaar Fraters van Tilburg op Curaçao

WILLEMSTAD — Op 13 november 1986 zal het 100 jaar geleden zijn dat de eerste Fraters van Tilburg voet aan wal zetten op het eiland Curaçao. Tienduizenden jongeren hebben in de afgelopen 100 jaar onderwijs gevolgd op de diverse fraterscholen zoals de St. Thomas, St. Albertus, St. Canisius en Mgr. Zwijsen College's, de St. Vincentiusschool, de RK HBS en later het Radulphus College.

Een van de grote monumenten welke de Fraters aan Curaçao hebben geschonken is wel het St. Vincentiusgesticht- het internaat op Scherpenheuvel, en de latere dependance hiervan, het San Fernando- internaat op Soto. Hier zijn duizenden jongeren opgeleid tot vaklieden.

Teneinde dit jubileum op passende wijze ter herdenken, is enkele maanden geleden door een grote groep oud- leerlingen en vrienden van de Fraters een feestcomite opgericht waarbij de heer Tirso Sprockel tot voorzitter werd gekozen. Uit dit comite zijn verschillende sub- comite's gevormd voor onder andere sportevenementen, een speciale tentoonstelling, cultuur- uitingen en de noodzakelijke fundraising in verband met dit jubileum.

Het Fundraising- comite doet dan ook een dringend doch vriendelijk beroep op eenieder om een financiële bijdrage te leveren ter bestrijding van een gedeelte van de te maken onkosten. Van het geld dat overblijft, en het Feestcomite verwacht dat dit een respectabel bedrag zal zijn, zal het comite een cheque overhandigen aan de Overste van de Fraters die hierover naar goeddunken zal beschikken. Dat zal dan naar alle waarschijnlijkheid ten goede komen van onze gemeenschap.

De financiële bijdrage kan men storten, onder vermelding van "Rekening 100 jaar Fraters op Curaçao", bij de Algemene Bank Nederland op het nummer 115571; Banco di Caribe 827506; Barclays Bank 3198; Bank of Boston 1229483; of de Maduro & Curiels Bank 471920.

Problemen met bestuur en met Rincon-buurthuis

Afscheid Salomons bij CCB definitief

KRALENDIJK — De huidige voorzitter van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) Sandra Salamons zal definitief per 1 november zijn ontslag nemen als voorzitter van het CCB. Salamons volgde in 1982 als voorzitter op de heer R.S. Carolina die enkele jaren geleden aftrad. Het ontslag van de heer Sandra Salamons is het gevolg van een aantal problemen met de andere leden van het bestuur.

De eerste maand van dit jaar nog installeerde Salamons een aantal nieuwe bestuursleden. Dit was het gevolg van een uitbreiding van het aantal werkzaamheden die sedert april 1982 toen Salamons het voorzitterschap van het CCB ambieerde voornamelijk door de voorzitter zelf werden uitgevoerd. Naast de voorzitter werden in januari van dit jaar benoemd Glenn Koffy als penningmeester, leider van de dansschool en contact- persoon Stanley Janga, de beheerder van de openbare leeszaal Erik Tjietjie die tevens tussenpersoon werd voor het jeugdhuis te Rincon, de beheerder van de roerende goederen André Adelaida en tenslotte de film- gedelegeerde Franklin Scherptong.

Vanaf het moment echter dat de nieuwe leden van het bestuur waren geïntroduceerd, staken de problemen al de kop op, aangezien uitsluitend voorzitter Salomons mocht en kon beslissen over alle afdelingen van het CCB. Dat heeft tenslotte zes maanden geduurd. De overige leden van het bestuur, die in feite voor spek en bonen deel uitmaakten van het Cultureel Centrum, hebben aan het beleid van de heer Salomons een eind gemaakt.

De CCB-voorzitter vermocht weinig steun te ontvangen van de wijkcentra en het jeugdhuis Rincon, omdat er ook daar ontelbare problemen ontstonden tussen de ervaren voorzitter van het CCB Salomons en een aantal jongelui die zelfstandig het beleid van hun jeugdhuis wensten te bepalen. Deze controverse leidde al spoedig tot het vertrek van de jeugdige voorzitter van wijkcentrum Rincon Jimmy Trinidad.

Het zal voor de vertrekkende voorzitter van het CCB overigens wel enigszins frustrerend zijn na zijn plotselinge vertrek uit het bestuur van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) waar hij ook als voorzitter fungeerde, nu ook noodgedwongen de voorzittershamer neer te leggen van het CCB. De enige organisatie waarin momenteel de heer Salomons nog betrokken blijft, is het bestuur van de Protestantse kerk.

De Beurs
Maandag 18 augustus 1986

BIBLIOBUS BONAIRE IN GEBRUIK GENOMEN

KRALENDIJK — Tijdens een korte ceremonie op 14 augustus jl. op het erf van de N.V. Akkermans Auto Supplies is de Bibliobus van het Cultureel Centrum Bonaire aan genoemde Stichting opgeleverd door de directeur John Akkermans. De CCB-Voorzitter S.J. Salomons bracht in zijn toespraak dank uit aan het bedrijf van de heer Akkermans, dat in recordtijd de bibliobus een grondige opknapbeurt gaf, zodat het voertuig wederom kan worden... ingezet ..om in de daartoe in aanmerking komende buurten van Bonaire de bevolking van lectuur te voorzien. De bus is ruim anderhalf jaar buiten bedrijf geweest tengevolge van diverse defecten. Zo moest er een nieuwe startmotor worden besteld en had er ook nog reparatie moeten geschieden aan de banden.

CCB-Voorzitter Salomons heeft zich gedurende maanden ingezet om de bus weer bedrijfsklaar te kunnen doen zijn en zag er dan ook zeer tevreden uit toen hij zijn werk bekroond zag, mede dankzij de snelle medewerking van de N.V. Akkermans. De heer Akkermans sprak in zijn wederwoord dank uit aan het adres van het CCB voor het in zijn bedrijf gestelde vertrouwen en wenste het CCB alle sukses toe met de voortzetting van het werk van lectuurvoorziening ten gunste van de bevolking. Naar voorzitter Salomons ons meedeelt zal ook de Filmbus van het CCB voor een opknapbeurt worden toevertrouwd aan de N.V. Akkermans, zodat binnen niet al te lange tijd Bonaire wederom volop in het genot kan worden gesteld van twee belangrijke voertuigen, onmisbaar voor het kulturele werk van deze Stichting, het CCB, dat de bussen indertijd had ontvangen als een schenking van de Sticusa.

BEURS EN NIEUWSBERICHTEN Donderdag 21 augustus 1986

PAPU in eerste nummer partijblad:

"KAPITALISTISCHE NEDERLAND NIET LANGER ACCEPTEREN"

WILLEMSTAD - De politieke partij Real PAPU (Poder Ankrá den Pueblo Uní) is een groot voorstander van het verkrijgen van de onafhankelijkheid door Curaçao. Tot die conclusie komt de PAPU, die als ideologie het socialisme heeft, in de eerste uitgave van haar partijblad.

De PAPU geeft hierin te kennen dat de huidige situatie waarbij Curaçao wordt gedomineerd door een kolonisator, in dit geval het kapitalistische Nederland, niet langer te accepteren is. De situatie waarbij de ontwikkelingsplannen worden opgesteld door een ander land betekent volgens de PAPU dat Curaçao niet haar eigen toekomst kan bepalen. Ook het verstrekken van ontwikkelingsgelden door Nederland aan Curaçao, betekent dat ons eiland in een steeds afhankelijkere positie komt te verkeren.

Curaçao moet baas in eigen huis zijn. Moet zelf beslissingen kunnen nemen met betrekking tot haar toekomst. Het economisch beleid moet in eigen handen zijn en moet gericht zijn op het welzijn van de samenleving.

Ook de internationale betrekkingen, verdediging en nationaliteitskwesties moeten worden beheerd door Curaçao. Pas dan kan er sprake zijn van een souverein land. Het feit dat al deze zaken echter in handen zijn van Nederland betekent volgens de PAPU dat Curaçao gewoon een kolonie is geformaliseerd op grond van een wet.

In haar partijblad plaatst de PAPU ook enkele kanttekeningen bij de afvloeiing van ALM-werknemers. Volgens de partij is het normaal dat de ALM een

z.o.z.

gens de regels van de orthografie met "arpa" aangeduid moet worden, en beslist niet met "harpa", wat dan weer verwarring zou brengen.

Zo zijn er tal van aantekeningen, verbeteringen en suggesties van de hand van dé expert op het gebied van het Papiamentu, Dr. Antoine J. Maduro.

Hij is niet bang, om aan te vallen wat hij "nieuwe absurde ideeën" noemt, en hij wijst op het onnatuurlijk gebruik van de landstaal van onze eilanden, zoals die hier en daar in de boekjes voorkomt. Barbarismen worden (zowel uit het Nederlands, als uit het Spaans!) zonder pardon aan de kaak gesteld. Bij herhaling kwamen wij in de tekst ook het woord "bedrog" tegen, zoals waar de heer Maduro de vier lettergrepen van het woord fru-te-ri-a aanwijst, wat in deboekjes staat geschreven als fru-te-ria - met drie lettergrepen!(p. 42, handleiding 1).

"Engaño" (onwaar) roept hij Komapa ook toe bij "ket" (p. 13, handleiding no. 7). "De uitspraak is volgens het Nederlands --keet--. Maar aangezien men volgens uw orthografie "keit" zou moeten schrijven, wilt u dat het VOLK de spelling ervan wijzigt. Want u herinnert zich , dat visse-eieren aangeduid worden met "keit". Ik kan het wel schrijven als: "keyt".

Waarmee de heer Maduro door zijn weergaloze kennis van het Papiamentu wel eerbied moet afdwingen.

Hoofd bleden

Daarom ware het goed, als men goede nota nam van de raad, waar het gelukkig bij deze analyse van de momenteel gebruikte lesboekjes niet aan ontbreekt: "Biedt oprecht het hoofd aan de moeilijkheden, die u zelf hebt geschapen; bedekt deze niet met listen en onwaarheid".

Dat het Dr. Maduro, wie het Papiamentu zo aan het hart gaat, zuivere ernst is, blijkt uit de opmerking, die hij aan het eind van het artikel plaatst: "Onwaarheid! Wie zijn die wijze heren, die onze spreekwoorden naar eigen grillen wijzigen? En Komapa laat het maar gaan... want zij weten het ook niet...

BEURS EN NIEUWSBERICHTEN
Maandag 18 augustus 1986

In verband met lustrum
SYMPOSIUM VAN FESSKA

WILLEMSTAD -- Ter viering van haar tweede lustrum organiseert de FESSKA in samenwerking met de Universiteit van de Nederlandse Antillen een symposium over justitie, recht en wet.

Reeds voor de oprichting Van de Rechts Hogeschool op de Antillen leefde het idee om te komen tot een studie-seminair over filosofie en teologie. De bedoeling was om hiermee te komen tot de oprichting van een universiteit.

Toen FESSKA eindelijk werd opgericht was de Rechts Hogeschool een realiteit. Professor Kunst en rector magnificus Dip van de Rechts Hogeschool werden direct van de oprichting van FESSKA op de hoogte gebracht, maar een samenwerking tussen beide instituten vloeide er niet uit voort.

Velen in de samenleving waren toentertijd van mening dat de FESSKA wou komen tot de oprichting van een katholieke universiteit. Dit was echter nooit de bedoeling van de organisatie. De Universiteit van de Antillen werd hierna opgericht, maar het was moeilijk om een samenwerkingsvorm tot stand te brengen. De FESSKA bezat alleen de mogelijkheid om enkele lokalen te huren voor het geven van kursussen.

De laatste jaren is hier verbetering in gekomen. Vooral door de belangstelling van de huidige rector magnificus Reinders en andere docenten is er een betere verstandhouding gekomen tussen beide instituten. Verschillende malen is het voorgekomen dat docenten, uitgenodigd door FESSKA, kursussen hebben verzorgd voor UNA-studenten of hebben deelgenomen aan een konferentie.

Voor het komende symposium bestond de volledige medewerking van de kant van de UNA. Als gevolg hiervan zal prof Schellekens een kursus verzorgen voor studenten van de Juridische faculteit.

De FESSKA is van mening dat bij het tot stand komen van een studium generale er veel meer mogelijkheden aanwezig zullen zijn om te komen tot een nauwe samenwerking met de UNA. De organisatie liet ten slot weten dat twee instituten die zich bezig houden met de wetenschap en hogere studies samen dienen te werken voor de ontwikkeling van de gehele samenleving.

AMIGOE
ZATERDAG 23 AUGUSTUS 1986

PHILIPSBURG — In de expositie- ruimte van het Cultureel Centrum in de Backstreet wordt tot 5 september een tentoonstelling gehouden van textiel- bewerking, waarbij verschillende stoffen en verschillende tec[illegible]ken worden gebruikt, zoals het handschilderen, verven, technieken op batik gelijkend, maar ook met de spuitbus en de tandenborstel. Al deze bewerkingen worden verricht door mevrouw Lavina Raisinghani, geboren in India en sinds februari van dit jaar wonend op St Maarten. Na het beëindigen van de tentoonstelling zal mevrouw Raisinghani te beginnen op 8 september ook cursussen gaan geven om deze technieken aan te leren aan volwassenen en teenagers in het Cultureel Centrum. Ook verschillende scholen hebben hun belangstelling getoond om deze vorm van textiel- bewerking in te passen in hun programma.

Amigoe
DINSDAG 19 AUGUSTUS 1986

Aan het conservatorium te Maastricht slaagde onlangs oudleerlinge van de Pedagogische Academie, ROSE-MARIE PROVENCE uit Aruba. Rose-Marie, die slaagde voor "ANV gitaar", wordt binnenkort op Aruba terug verwacht.

Dr. Antoine Maduro analyseert lesmateriaal

HET WEMELT VAN FOUTEN IN DE PAPIAMENTSE LEERBOEKEN

WILLEMSTAD - Dr. Antoine Maduro, de Papiamentu-deskundige bij uitstek, heeft zich de moeite getroost om al het lesmateriaal dat door Komapa (de koördinatiegroep die zich bezig houdt met het beleid ten aanzien van het Papiamentu) werd opgesteld, kritisch te analyseren.

De 'Vader van het Papiamentu', zoals Dr. Maduro wel genoemd wordt, is niet mals in de kritiek, die hij dinsdag jongstleden publiceerde in het dagblad 'Nobo'. Hij vond en omschreef in totaal meer dan honderd fouten in de vier leerlingenboekjes en in de drie handleidingen die tot nu toe verschenen - en die in de klassen gebruikt moeten worden.

'Ongetwijfeld een waardevolle bijdrage, zeker voor onze opvoeders die de moeilijke taak hebben, om onze kinderen goed Papiamentu aan te leren ' schrijft columnist Ricardo Isebia in 'Nobo'.

Opdat de leerkrachten op de hoogte zijn van de fouten, die er in het lesmateriaal voorkomen, hebben wij gemeend, aan de hand van het artikel: Papiamentu ta na Skol (Papiamentu is op school) van Dr. Antoine J. Maduro, zijn constateringen ook in het Nederlands aan te moeten bieden. Ook Nederlands-talige leerkrachten zullen immers geconfronteerd worden met de verplichting, les te geven in het Papiamentu.

Een verkeerd gebruik van werkwoordsvormen, fouten in samenvoegingen, letters die niet in woorden thuishoren en zelfstandige naamwoorden, die foutief vervangen zijn door voltooide deelwoorden, zijn in het oog springende fouten die de heer Maduro aanwijst.

Uniformiteit, heren

Dr. Antoine Maduro, over wie de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen schrijft "..Maduro's opvattingen omtrent wat wél "goed Papiamentu" is en wat niet, worden in zijn geschriften met grote stelligheid naar voren gebracht..." schroomt niet, om de Komapa rechtstreeks aan te vallen in het artikel.

Hij zet bijvoorbeeld nogal wat kanttekeningen bij de uniformiteit, die naar zijn mening in de methode ver te zoeken is. Zo vindt hij op pag. 42 van het leerlingenboek no. 4 het woord "komprondé" (begrijpen), maar elders constateert hij dat het als "komprendé" geschreven werd.

Op blz. 37 van het zelfde boek vindt hij "vakansi", wat hij in de andere boeken met een 'f' geschreven zag.

"Uniformiteit, dames en heren" schrijft Dr. Maduro dan, en hij komt hier meermalen op terug.

Het materiaal krijgt een pluim van de taalkundige, voor wat betreft het uiterlijk en de aantrekkelijkheid. Ook het grote aantal tekeningen vergemakkelijkt het leren van de moedertaal, zo stelt Dr. Maduro. Hij juicht ook het idee van het Papiamentu Team, om kinderen spelenderwijs, en met behulp van het dramatiseren hun moedertaal aan te leren toe.

Hij verklaart daarbij wel, dat het begrijpelijk is, dat hij alle teksten "de cabo a robo" (van top tot teen, of in dit geval van A tot Z) doorgelezen heeft. "Iedereen, die onze taal werkelijk aan het hart ligt, zou dit ook moeten doen", aldus Dr. Maduro.

Op zijn Nederlands

Taaldeskundige Maduro betreurt het dan ook, dat de auteurs zich niet aan de aanbevelingen hielden, die hij in het verleden reeds deed. Hij hoopt nu, dat zij, die in de komende jaren voor het Papiamentu verantwoordelijk zullen zijn, de onontbeerlijke wijzigingen tot stand zullen doen komen.

In het voorwoord van de Gedeputeerde van Onderwijs, Ing. Angel Salsbach, vindt de heer Maduro reeds vier fouten. Een ervan is de maand augustus, die volgens de Papiamentse orthografie als "ougustus" geschreven dient te worden. Dit werd overigens in de andere boekjes gewijzigd, maar de overige fouten (zoals bijvoorbeeld een accent, en het gemis van een letter) bleven staan. Het lijkt Dr. Maduro toe, dat juist "..de Gedeputeerden van Onderwijs het zijn, die het minst van de orthografie afweten..'"

Bij ettelijke zinsneden beticht hij de heren van Komapa, "op zijn Nederlands" te denken. "U denkt in het Nederlands, en u vertaalt letterlijk - Fataal" schrijft hij bij zijn kanttekening met betrekking tot pag. 43 van handleiding no. 1-"Mester konta kua edifisio ta mira" staat daar. De juiste, lopende en natuurlijke zin moet volgens Dr. Maduro zijn: "Mester konta ta kua t'e edifisionan ku ta mira" (vrij vertaald: Rekening houdende met welke gebouwen het zijn die men ziet). Ook op pag. 5 van handleiding no. 7, en op pag. 97 van handleiding no. 4 vindt hij dergelijke barbarismen. Waarbij Dr. Maduro opmerkingen als: "Komapa heeft zich wel zeer slecht van zijn supervisie gekweten" niet schuwt.

In slaap?

Sliep de Komapa? vraagt Maduro zich bitter af, bij de aantekening bij blz. 15, van de eerste handleiding ("Esaki ta un error gramatikal mahos. Ta na soño Komapa tabata? -- Dit is een lelijke grammatikale fout-- Was de Komapa in slaap?) Het gaat hier om een onjuist gebruik van een meervoudsvorm.

Ook bij het gebruik van diftongen, meer-lettergrepige woorden en het grammatikaal gebruik van aanwijzende voornaamwoorden constateert hij de ene fout na de andere. Zoveel, dat hij bij herhaling in het artikel moest schrijven: Reeds behandeld.

"Ik ga fouten signaleren --zowel de grammatikale als de orthografische, en ook de tipografische-- om ermee af te (kunnen) rekenen,voordat zij wortelschieten", aldus een citaat uit het artikel in "Nobo". En verderop schrijft Maduro: "Als het principe fout is, dan is het naderhand meer werk, om een wijziging aan te brengen".

Hier heeft hij het over het verkeerd gebruik van een accent. Hij vindt ook (blz. 51, leerlingenboek no. 7) dat "Veel leer krachten "hoofdpijn" (moeilijkheden) zullen krijgen met deze kwestie... "De regel, waarbij de "y" tussen de "i" en een andere klinker geplaatst wordt, moet geschrapt worden. Zolang dat niet gebeurt, zal een groot aantal woorden verkeerd geschreven worden", zegt Dr. Maduro streng.

Taaleigen

Onder verwijzing naar N.J. Evertsz (1898) en G.P. Jansen ('45) en M.Dijkhoff ('80) komt Dr. Antoine Maduro terug op de uniformiteit, die hij voortdurend mist --en die hem grote zorg baart, gezien de invloed die de methode op de leerlingen zal hebben-. Het gaat hier om het woord 'harpa', dat ten onrechte gebruikt wordt voor het Nederlandse woord hark.

'Zo heeft ons volk (dat tuingereedschap) altijd 'harka' genoemd!' Maduro waar schuwt ook voor het gebruik van hetzelfde woord voor het muziekinstrument de harp, dat vol-

z.o.z.

bedrijf moet worden dat zonder verliezen draait. Maar in het huidige geval worden de werknemers het slachtoffer en volgens de partij is dat een duidelijk voorbeeld hoe hard het kapitalistisch systeem wel is. Meer dan 300 werknemers worden naar huis gestuurd zonder uitzicht op ander werk en zonder basisinkomen. Dit zou volgens de PAPU in een socialistisch land nooit het geval zijn geweest.

De PAPU ziet dan ook de medeling van de direktie van de ALM dat zij alles in het werk zal stellen om de salarissen van de overblijvende werknemers niet te verlagen als een taktiek om haar eigen salarissen te behouden.

Eveneens is de PAPU verbaasd dat de ALM, ondanks de slechte financiele situatie, een public relations officer in dienst heeft genomen.

De PAPU vraagt zich af of er in het gehele bedrijf geen enkel persoon aanwezig is die de positie had kunnen overnemen.

Daarnaast twijfelt de PAPU of de nieuwe pr-officer voor een lager salaris dan dat wat deze verdiende bij de vorige werkgever in dienst is genomen.

Tot slot komt de PAPU tot de conclusie dat alle problemen in de Curacaose samenleving de oorzaak zijn van het kapitalistische systeem. Doordat de kapitalistische klasse, de bezitters van kapitaal, er alleen maar op uit zijn om winsten te maken en de werknemers te onderdrukken, wordt de kloof tussen rijk en arm steeds groter. De kapitalisten, eigenaars van bedrijven en banken, zijn er alleen op uit om hun winsten te vergroten. Binnen dit systeem vervalt men dan ook makkelijk tot het plegen van ekonomische misdrijven. De PAPU is er dan ook van overtuigd dat minister Lourens de kapitalistische klasse vertegenwoordigt.

Daarom is Lourens een groot voorstander van de afschaffing van de ontslagwet en het verlagen van het minimumloon, aldus de socialistische partij.